

[Exkurze do Národní knihovny ČR](#) [1]

Autor:

- [ZEMÁNKOVÁ, Ladislava](#) [2]

Číslo:

- [2023, ročník 32, číslo 1](#) [3]

Rubrika:

- [Z regionů](#) [4]

Klíčová slova:

- [exkurze](#) [5], [Národní knihovna ČR](#) [6]

Dne 25. října 2022 se uskutečnila [exkurze SKIP Praha](#) [7] do [Národní knihovny ČR](#) [8], konkrétně do nových prostor Referenčního centra a Hudebního oddělení.

[9]

Zahájení exkurze v Hale služeb

Referenční centrum

Referenčním centrem provázela Karolína Košťálová, ředitelka Odboru služeb. Nejprve informovala o novinkách: totiž o zavedení [online registrace vzdálených uživatelů](#) [10], o podmínkách takové registrace i typu služeb, které mohou takto registrované osoby využívat. Pozornost byla věnována rovněž [zavedení platební brány](#) [11] do rutinního provozu knihovny.

Účastníci kladli řadu otázek. Zajímali se i o řešení některých (již tradičních) problémů, např. o přihlašování cizinců, způsoby prokazování místa pobytu či tzv. usazenosti, o již zmiňovanou problematiku online plateb atd.

S velkým zájmem si prohlédli novou [Studijně relaxační zónu](#) [12]. Ta je umístěna v původních prostorách Referenčního centra a meziknihovní a mezinárodní meziknihovní výpůjční služby. Je tedy situována do několika nevelkých, na sebe navazujících i průchozích místností. S výjimkou dvou týmových studoven s adekvátním vybavením pro týmovou práci (ty je nutné předem objednat) jsou všechny prostory volně přístupné a bez dohledu knihovníka. Vyloženě relaxační prostor je vybaven odpovídajícím odpočinkovým nábytkem; místnosti zařízené pro individuální studium disponují mobilními zástěnami. Uživatelé mají k dispozici připojení k elektrickým zásuvkám a wifi. V relaxační zóně je k volnému použití regál typu knihobudka a nástěnka na vzkazy. Prostor pro relaxaci či individuální studium má jednu uživatelsky velkou přednost – totiž běžnou otevírací dobu ve všední dny od 9 do 22 hodin; přístup mají registrovaní uživatelé a držitelé jednodenní vstupenky.

[13]

Účastníci exkurze se zaujetím poslouchají výklad Karolíny Košťálové

Tyto prostory se řídí návštěvnickými řády, jimiž jsou [Pravidla užívání Relaxační zóny a Individuální studijní zóny](#) [14] a [Pravidla užívání týmových studoven](#) [15].

Hudební oddělení

Další částí exkurze byla prohlídka revitalizovaných a rozšířených uživatelských prostor [Hudebního oddělení Národní knihovny ČR](#) [16], kterým nás provázela Zuzana Petrášková.

Účastníci byli okouzleni překrásným prostorem Starého matematického sálu, který po revitalizaci interiéru a celkovém uvolnění prostoru vynikl v plné kráse. Příruční knihovna a volně přístupná část fondu byly zčásti přemístěny do sousedního prostoru (do té doby veřejnosti nepřístupného) a tím vznikl příjemnější prostor pro studium.

Hudební oddělení svou činnost zahájilo 1923; vedl jej hudební skladatel a filolog Ladislav Vycpálek. Budovaný fond hudebnin a dalších typů dokumentů s hudbou souvisejících zahrnuje i soubor muzikologických časopisů, libret i korespondence a patří dnes mezi největší v ČR. Vedle soudobých dokumentů obsahuje i řadu vzácných historických dokumentů z 18. a 19. století, některé i ze století 17.

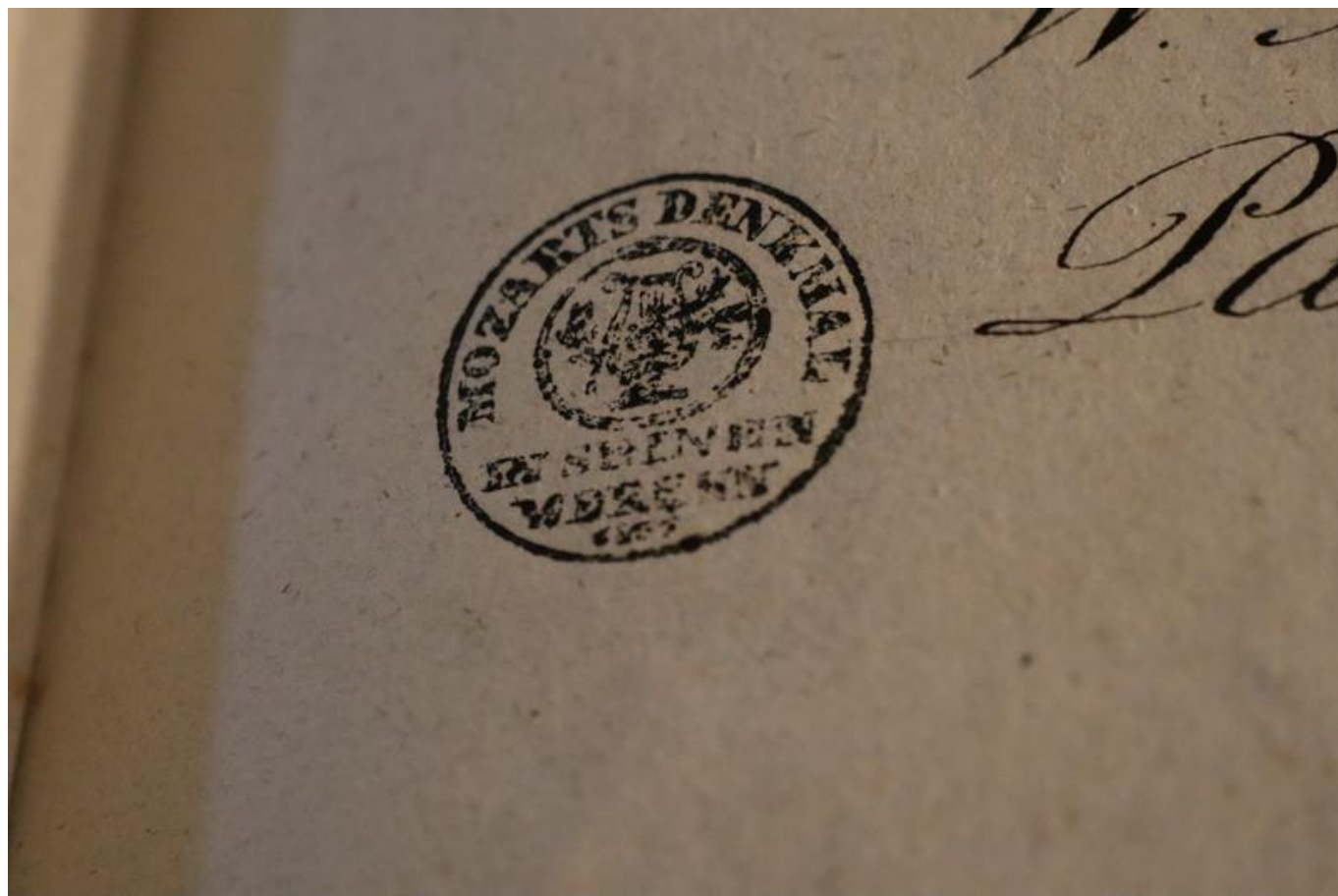

[17]

Zuzana Petrášková ukazuje klenoty Hudebního oddělení

Fond obsahuje i rozsahem (nikoliv však významem a hodnotou) menší samostatné rukopisné soubory, např. hudební sbírku rodu Strachotů nebo sbírku kantorského rodu Hübnerů či hudební sbírka kostelního kůru.

Zvučné jméno nese ojedinělý komplet [Mozartův památník](#) [18]. Ten představuje soubor pramenných dokumentů ze života a díla Wolfganga Amadea Mozarta (tištěná vydání i dobové opisy skladeb).

[19]

Razítko na jednom z dokumentů z Mozartova památníku

Hudební oddělení od roku 1965 buduje Souborný katalog historických hudebních pramenů (tištěných i rukopisných) dochovaných na území naší republiky (od 17. do 20. století) známý pod názvem [Notový incipitový katalog SHK](#) [20]. Tento katalog obsahuje zhruba 362 tisíc záznamů a je součástí [mezinárodního soupisu hudebních pramenů RISM](#) [21] (Répertoire International des Sources Musicales); právě Hudební oddělení je sídlem české národní redakce. S tím souvisí (a na to navazuje) funkce oddělení jako českého centra v oblasti mezinárodního výzkumu hudebního knihovnictví a dokumentace. Oddělení plní i funkci sekretariátu [České národní skupiny IAML](#) [22] (International Association of Music Libraries, Archives and Documentation Centres, tj. Mezinárodní sdružení hudebních knihoven, archivů a dokumentačních středisek). [Mezinárodní kongres IAML](#) [23] byl plánován již na rok 2020. Vzhledem k pandemické situaci se uskutečnil až v roce 2022, konkrétně ve dnech 24. až 29. července. O funkci hostitelů se Hudební oddělení Národní knihovny ČR podělilo s Hudebním oddělením Městské knihovny v Praze.

[Fond hudebnin](#) [24] je přístupný registrovaným uživatelům NK, a to ve [studovně Hudebního oddělení](#) [25] pouze k prezenčnímu studiu. Tištěné hudebniny jsou zachyceny v [online katalogu](#) [26], starší lístkový katalog hudebních tisků je [dostupný také v naskenované podobě](#) [27]. Jak již bylo nayačeno, hudební rukopisy eviduje elektronická databáze hudebních pramenů RISM ([sigla CZ-Pu](#) [28]); lístkový katalog hudebních rukopisů se nachází v Hudebním oddělení. Tištěné hudebniny je třeba objednávat předem prostřednictvím online katalogu, rukopisné hudebniny [e-mailem](#) [29]. Digitalizované hudebniny jsou dostupné v databázi [Manuscriptorium](#) [30]. Důležitým elektronickým zdrojem poskytujícím informace o hudebninách, zejména o souborných vydáních a dalších edičních řadách, je [Index to Printed Music](#) [31].

Všechny další informace o činnosti, podmínkách přístupu k dokumentům, k jejich digitalizovaným podobám i podmínky vstupu do licencovaných elektronických databází i otevírací době, ale také o [ediční činnosti](#) [32] jsou dostupné na [webu Národní knihovny ČR](#) [16].

Autorkou fotografií je Magdalena Jansová. Další fotografie najdete v albu [Exkurze do Národní](#)

[knihovny ČR](#) [33] ve facebookové skupině [Pražská organizace SKIP](#) [34].

URL zdroje: <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2023-rocnik-32-cislo-1/exkurze-do-narodni-knihovny-cr>

Odkazy

- [1] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2023-rocnik-32-cislo-1/exkurze-do-narodni-knihovny-cr>
- [2] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/autori/zemankova-ladislava>
- [3] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2023-rocnik-32-cislo-1>
- [4] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/rubriky/z-regionu>
- [5] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/exkurze>
- [6] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/narodni-knihovna-cr>
- [7] <https://www.skipcr.cz/knihovnicke-akce/exkurze-do-narodni-knihovny-cr>
- [8] <https://www.nkp.cz/>
- [9] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/1036/zemankova1.jpg>
- [10] <https://www.nkp.cz/sluzby/chci-sluzbu/vzdalena-registrace>
- [11] <https://www.nkp.cz/sluzby/chci-sluzbu/vzdalena-registrace/podminky-uziti-online-plateb-na-portalu-https-platby.nkp.cz>
- [12] <https://www.nkp.cz/sluzby/dulezite-odkazy/studovny/stud-relax>
- [13] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/1036/zemankova2.jpg>
- [14] <https://www.nkp.cz/sluzby/dulezite-odkazy/knihovni-rad-a-dalsi-pravidla/pravidla-relax>
- [15] <https://www.nkp.cz/sluzby/dulezite-odkazy/knihovni-rad-a-dalsi-pravidla/pravidla-tym>
- [16] <https://www.nkp.cz/o-knihovne/odborne-cinnosti/hudebni-oddeleni>
- [17] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/1036/zemankova4.jpg>
- [18] <https://www.nkp.cz/o-knihovne/zakladni-informace/klementinska-nej/mozarteum>
- [19] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/1036/zemankova3.jpg>
- [20] <https://www.nkp.cz/o-knihovne/odborne-cinnosti/hudebni-oddeleni/notovy-incipitovy-katalog-shk>
- [21] <https://opac.rism.info/>
- [22] <https://iaml.cz/>
- [23] <https://www.iaml2022.cz/cz/>
- [24] <https://www.nkp.cz/sbirky/podle-typu-dokumentu/hudebniny>
- [25] <https://www.nkp.cz/sluzby/dulezite-odkazy/studovny/oh-stud>
- [26] <https://aleph.nkp.cz/cze/nkc>
- [27] <https://retris.nkp.cz/Catalog?sigla=ABA001&catalogId=060hud%20%20%20%20&caseld=null&drawerId=null&recordId=null&bookmarkId=null&filterId=null&page=null&batchId=null&phase=null&batchUser=null>
- [28] <https://opac.rism.info/search?View=rism&siglum=CZ-Pu>
- [29] <mailto:oh@nkp.cz>
- [30] <https://www.manuscriptorium.com/>
- [31] <https://www.nkp.cz/katalogy-a-db/licencovane-db/prehled-lic-zdroju#ipm>
- [32] <https://www.nkp.cz/o-knihovne/odborne-cinnosti/hudebni-oddeleni/publikace>
- [33] <https://www.facebook.com/media/set/?set=oa.535771638380993&type=3>
- [34] <https://www.facebook.com/groups/69074218864>